№ 233 Środa dnia 10 Grudnia 1919 roku. Rok I

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIESIĘCZNA WYNOSI miesięcznie 6.00 mk. z odnoszeniem 6.50, pocztą 6.50
Adres Redakcji i Administracji
CZĘSTOCHOWA I., ul. MARJI 41. TELEFON № 4.

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.
Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.
Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

CENA OGŁOSZEŃ.
Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 2.00 fen., druga i trzecia 1.50 fen., czwarta 0.75 fen. — — — — — — — za wiersz petitowy. — — — — — —
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk. 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia — — — po 20 fen. za wyraz. — — —

Dnia 15 grudnia ukaże się w Warszawie

„Le Journal de Pologne"

Pismo codzienne wieczorne, obejmować będzie wszystkie dziedziny: wiadomości polityczne, finanse, handel, przemysł, literaturę i sztukę oraz teatr.

„Le Journal de Pologne" wydawany będzie przy współpracy wybitnych działaczy politycznych Francji i Polski, jak również najznakomitszych pisarzy, dziennikarzy i ekonomistów tych obu krajów.

„Le Journal de Pologne" posiada specjalnych korespondentów w Paryżu, Rzymie, Londynie, Nowym Jorku, Berlinie, Wiedniu, Genewie, Brukselli, Pradze, Bukareszcie, Odesie, Kijowie i we wszystkich większych miastach Polski.

„Le Journal de Pologne" zawierać będzie pozatem kronikę literacką, kronikę mód, wiadomości ze świata oraz opowieści i feljetony pióra najwybitniejszych literatow Akademji Francuskiej.

Dyrektor—Frédéric DELEGNEAU. Naczelny Redaktor—Robert VAUCHER.

REDAKCJA — Nowy Swiat 54. Administracja, Biuro Ogłoszeń i prenumerata — Marszalkowska 137 w Warszawie. — Prenumerata zamiejscowa: rocznie 135 mk. półrocznie 74 mk. kwartalnie 38 mk.

Zarząd Fabryki Przetworów Ziemniaczanych Złoty Potok
Spółka Akcyjna

niniejszem zawiadamia, że ogólne zebranie akcjonarjuszów odbędzie się dnia 29-go grudnia o godzinie 12-ej w Częstochowie w lokalu Towarzystwa Rolniczego ul. Kilińskiego nr. 3 z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu i bilansu za rok 1918—19.
2. Wybór jednego członka zarządu i jednego zastępcy.
3. Wybór komisji rewizyjnej.
4. Wnioski członków.

Państwowy Urząd Węglowy.

Zgodnie z nowem rozporządzeniem o przewozie drzewa opałowego (patrz Monitor Polski z dnia 3 grudnia r. b. nr. 268) przewóz tego drzewa kolejami będzie się odbywał wyłącznie na podstawie imiennych listów przewozowych, wydanych odbiorcom drzewa opałowego przez Państwowy Urząd Węglowy, z zastosowaniem następującej kolejności.

a) instytucje wojskowe i kolejowe
b) instytucje municypalne, szpitale, zakłady dobroczynne szkoły i ochrony, instytucje rządowe,
c) przemysł
d) instytucje prywatne i odbiorcy prywatni

Zgłoszenia otrzymane przez Państwowy Urząd Węglowy do dnia 9 b. m. będą uwzględnione przy opracowaniu planu przewozu na Styczeń 1920 r. zgłoszenia otrzymane do dnia 20 grudnia będą uwzględnione przy opracowaniu planu przewozu na luty i zgłoszenia otrzymane do dnia 15 stycznia 1920 r. będą uwzględnione przy opracowaniu planu przewozu na marzec.

Zgłoszenia na dalsze miesiące powinny być składane do P. U. W. na sześć tygodn przed okresem którego zgłoszenia dotyczy. zgodnie z rozporządzeniem.

Przewóz drzewa opałowego w m. grudniu odbywa się na zasadach dotychczasowych.

Urządzenia cegielni lokomobile. kollergang, walcownie prasy i wszelkie inne przyrządy zupełnie zdatne do użytku zaraz z Poznania do dostarczenia.

M. KROMBACH SYNOWIE, Poznań, Plac Sapiehy 8.

OGŁOSZENIE.

Ministerstwo Spraw Wojskowych Departament I. MOB.-ORG. Sekcja Poborowa i Uzupełnień L. dz. 11310/IV. P.

Powołanie oficerów roczników 1879-1888

Warszawa, dn. 3 grudnia 1919 r.

Na podstawie Ustawy z dn. 17 czerwca 1919 r. „O spisie oficerów" (Dziennik Praw nr. 50 z dn. 25 czerwca 1919 r. poz. 325, powołuję do czenności służby na czas wojny byłych oficerów narodowości polskiej, urodzonych w latach 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884; 1885 1886, 1887 i 1888, którzy należą do następujących kategorji:

1) b. oficerowie wojsk technicznych,
2) b. oficerowie artylerji,
3) b. oficerowie wojsk kolejowych,

oraz 4) b. oficerowie, którzy należą do następujących kategorji zawodowych:

a) technicy i inżynierowie budowlani,
b) inżynierowie architekci,
c) inżynierowie mechanicy,
d) inżynierowie elektrotechnicy,
e) inżynierowie chemicy,
f) inżynierowie górnicy,
g) inżynierowie leśni,
h) technicy i inżynierowie kolejowi,
i) urzędnicy kolejowi służby ruchomej,
j) wszyscy, którzy ukończyli średnie szkoły techniczne i przemysłowe, lub wyższe szkoły bez dyplomu, lub z dyplomem niepaństwowym w myśl ad, a do g., wymienionych kategorji.

Objęci powyższym rozkazem zgłoszą się dn. 18 grudnia we właściwych P.K.U, celem poddania ich przeglądowi lekarskiemu.

Uznani przez Komisję za zdatnych do służby frontowej, zgłoszą się dn. 3 stycznia 1920 roku do Stacji zbornych, a mianowicie, mieszkający w b. Królestwie Kongresowem na lewym brzegu Wisły do Stacji zbornej w Warszawie — na prawym brzegu Wisły do Stacji zbornej w Lublinie, w Galicji — do Stacji zbornej w Krakowie.

Kto z powołanych niniejszym rozkazem nie stawi się w oznaczonym terminie, będzie w myśl art. 5 tejże ustawy karany przez powszechne sądy karne więzieniem do lat 2-ch, zaś w obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny austrjacki, aresztem ścisłym do lat 2-ch. Prócz tego utraci on wszelkie prawa i przywileje, płynące z poprzednio uzyskanego stopnia oficerskiego.

II-gi wiceminister spraw wojskowych

(—) **SOSNKOWSKI** m. p.
jenerał-porucznik.

Za zgodność:
(—) **FROELICH**
Ppułkownik Szt. Gen. Szef Sekji Pob. i Uzup.

Za zgodność:
(—) **ODYNIEC**
Pułkownik i Komendant P. K. U. w Częstochowie.

—————

TELEGRAMY

Ratyfikacja pokoju w grudniu

KATOWICE—Z Londynu donoszą, iż pierwszy minister oświadczył w izbie gmin, iż spodziewają się, że traktat z niemcami ratyfikowany będzie jeszcze przed końcem grudnia.

Skandaliczne rządy P. P. S. w Pabjanicach.

(Telegram własny „Kur. Częstochow.")

PABJANICE — Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej na 30 członków 11 zgłosiło rezygnację z mandatów, mianowicie 8 członków N. Z. R., 2 chrześc. domokr. i 1 z połączonych organizacji polskich.

Wiceprezydent Jan Jankowski i r. Andrzej Pawełczyk zostali wykluczeni z organizacji N. Z. R. gdyż nie poddali się uchwale złożenia mandatów. W Radzie pozostali P. P. S., żydzi i niemcy. Jako powód podają dyktatorskie partyjne rządy P. P. S. wespół z żydami.

Rosja sowiecka cieszy się.

WIEDEŃ—Z Moskwy iskrowo donoszą W całej Rosji sowieckiej panuje wielka radość z powodu sukcesów odniesionych nad Denikinem, Armja sowiecka wytęża wszystkie siły, by wyprzeć Denikina z zajmowanych przez niego obszarów.

Odezwy rządu sowieckiego nawołują do marszu na Chersoń i Taganrog. Wskazują one szczególniej na ruchy powstańców i na ruchy Denikina. Rząd sowietów wyraża nadzieję, że wojna nie potrwa długo a Denikin zostanie rozbity.

Wojska sowieckie dziesięć wiorst od Narwy!

WIEDEŃ—Z Moskwy donoszą: Wojska sowieckie w pościgu za resztkami armji Judenicza posunęły się pod Narwę, od ktorej są obecnie zaledwie w oddaleniu 10 wiorst. Wzięcia miasta należy się spodziewać w niedzielę.

Wiele czesi wydają na plebiscyt?

NOWY TARG—O wydatkach czeskich na plebiscyt na Spiżu daje pewne wyobrażenie stan urzędu podatkowego w Popradzie.

W miesiącu październiku miała kasa urzędu 25 tysięcy koron dochodu, zaś półtora miljona rozchodu, oprócz tego otrzymuje czeski komisarjat plebiscytowy ogromne sumy wprost z Pragi, ale kwot tych nie da się obliczyć.

Pracownik biurowy uczciwy potrzebny zaraz Wiadomość w Redakcji „Kurjera Częstoch."

Teatr
„ODEON"
ul. Panny Marji № 27.

Program od poniedziałku 8 do środy 10 Grudnia

Ceny miejsc zwykłe

WSPANIAŁY SENSACYJNY OBRAZ DUŃSKI
SZAŁ MŁODOŚCI
Sensacyjny pamiętnik kobiety w wielkim dramacie życiowym w 6-ciu aktach, słynnej wytwórni duńskiej „Nordisk"

ANONS: Od czwartku 11 grudnia Największa sensacja sezonu!
Madame Dubarry
z Polą Negrí w roli głównej.

worzenie gabinetu.

(Telef. od wł. korespondenta „Kur. Cz."

WARSZAWA, 9.12. I. Paderewski w liście przesłanym do Belwederu zawiadomił Naczelnika Państwa, że pomimo dwukrotnej rezygnacji z misji tworzenia gabinetu, wobec udzielonego mu poparcia przez przedstawicieli większości klubów sejmowych, podjął się utworzenia gabinetu w myśl ostatniej propozycji Piłsudskiego.

W ciągu całego dnia wczorajszego i dziś do późnej nocy obradował Paderewski na Zamku z przedstawicielami stronnictw i kandydatami na ministrów.

Dziś, we wtorek lista gabinetu ma być ogłoszona.

—(x)—

Schwytanie przemytnika z 50000 mk. w złocie.

SOSNOWIEC — „Kur. Zagł." donosi, że żołnierze straży granicznej, którzy świeżo objęli posterunki graniczne, na moście w Radoszę, w rejonie I komisarjatu policji, schwytali agenta żyda—Joska Trajbuszkiewicza, sosnowiczanina z ul. Towarowej — z 50000 mk. w złocie, które mu wręczyli dla przeniesienia za granicę, rzekomo nieznajomi żydzi z ul. Modrzejowskiej.

Przemytnika aresztowano i odstawiono do I komisarjatu, skąd skierowany będzie do Wydziału śledczego. Pieniądze złożono w Urzędzie celnym w Modrzejowie.

—(x)—

Granica polsko-czeska.

(Telegram własny „Kurjera Częstoch.")

PARYŻ— Rada najwyższa zatwierdziła projekt układu między głównymi państwami sprzymierzonymi a Polską i CzechoSłowacją, dotyczącego uregulowania granicy polsko-czeskiej.

Galicję Zachodnią przyznano Polsce (no! no!). Co się zaś tyczy Cieszyńskiego, to Rada najwyższa potwierdza swe postanowienie z dnia 27 września 1919 roku.

Sprawa Ziem Wschodnich.

Rok już upłynął od chwili, gdy rozpoczęliśmy byt naprawdę niepodległy, dotąd jednak nie mamy ustalonych granic naszego państwa na Wschodzie. Konferencja pokojowa sprawą tą dotąd, ze względu na nieuregulowane stosunki w Rosji się nie zajmowała. Wiemy na razie to tylko, że nikt nie będzie kwestjonował przynależności do Polski dawnej Kongresówki. Co do Galicji Wschodniej wiemy przynajmniej z ostatniej mowy Paderewskiego, że delegacja teraz na konferencji nie podpisze traktatu, któryby nie przyznał nam całej Galicji, na stałe. Gorzej przedstawia się sprawa dolnych obszarów na Wschodzie, które wchodziły przed rozbiorami w skład Rzeczypospolitej. Co do nich w samem społeczeństwie naszem niema jeszcze całkiem ustalonego, wszystkie czynniki polityczne obowiązującego, programu. Sprawa ta staje się coraz bardziej naglącą, nie będziemy mogli bowiem należycie bronić praw swoich ani wobec Ententy, ani wobec Rosji, jeśli przedewszystkiem dla siebie nie sformujemy należycie swych żądań.

Przyjrzyjmy się tym dawnym posiadłościom naszym na Wschodzie. Część ich południowa, to tak zwana Ruś (gubernie wołyńska, podolska i kijowska), wchodzące niegdyś w skład Korony. Lud jest tu przeważnie rusiński (inaczej ukraiński, lub małoruskim zwany) i prawosławny, ludność polska stanowi jednak znaczny odsetek i ze wszystkich warstw społecznych się składa, przyczem śród wielkiej własności polacy mają znaczną przewagę nad przedstawicielami innej narodowości. Od czasu rozbiorów wpływy rosyjskie poczyniły tu wielkie spustoszenia i Kijów jest dziś miastem o wyraźnej przewadze rosjan.

Uwzględniając ten stan faktyczny i potrzeby strategiczne, Komitet Narodowy w Paryżu, wykreślając granice nowego państwa polskiego, włączył do nich jedynie zachodnią część Rusi, najliczniej przez polaków zamieszkałą i wyraźnie ku Polsce ciążącą, po rzekę Uszycę. Lewica nasza natomiast, posiadająca znaczne wpływy na decydujące czynniki polityczne, marzy o niepodległej Ukrainie względem której gotowa jest na najrozleglejsze ustępstwa. Faktycznie na Rusi rządzą w zmiennych wciąż granicach Denikin, bolszewicy i rząd ukraiński Petlury, obecnie już bodaj faktycznie nieistniejący, Wojska polskie zajęły cząstkę Wołynia i Podola, która pod względem administracyjnym podlega zarządowi cywilnemu ziem Wschodnich z komisarzem generalnym Osmołowskim w Wilnie na czele.

Północna część obszarów na wschód od Kongresówki położona, rozpada się na kilka odrębnych dzielnic, Mamy więc tu przedewszystkiem obwód białostocki, który przed rozbiorami stanowił część składową Korony, nie wszedł wszakże do Kongresówki, lecz od r. 1807 należał bezpośrednio do Rosji. W r. b. obwód ten przeszedł z pod panowania niemieckiego do Polski, wcielony też do niej został bez porozumienia międzynarodowego i posiada już swoich przedstawicieli w Sejmie warszawskim sprawę tej dzielnicy uważać należy za załatwioną.

Pozostałe obszary przed rozbiorami stanowiły Wielkie Księstwo Litewskie, ostatecznie na Sejmie czteroletnim całkowicie z Koroną zjednoczone. Najbardziej na północ położona część ich jest terenem etnograficznym litwinów, przywiązanych do swej odrębności plemiennej, chociaż naogół do ostatnich przynajmniej czasów, w masie swej nieobjawiających politycznych dążeń separatystycznych. Śród inteligencji litewskiej natomiast wytworzyły się partje, wrogo dla Polaków usposobione i z nich to wytworzyli Niemcy uzależnioną dotąd od siebie Tarybę litewską (Radę Stanu), w jej ręku pozostają dotąd rządy tego terytorjum. Politycy litewscy dążą do własnego państwa narodowego, do którego chcą koniecznie wciągnąć Wilno, miasto całkiem polskie i gorąco patrjotyczne i i poza obszarem etnograficznym litewskim położone. Z powodu swej słabej liczebności (około 2 milj.) Litwini nie mogą stworzyć silnego państwa i łatwo wpaść mogą w zależność od swych potężnych sąsiadów Niemców albo Rosjan Śród Litwinów mieszka też dużo Polaków.

Na pozostałych częściach b. Wielkiego Księstwa Litewskiego tradycje tego księstwa nie istnieją wcale. Ludność poza żydami stanowią Polacy i Białorusini mówiący gwarami, stanowiącymi przejście od polskiego do rosyjskiego. Białorusini niemają ani literatury, ani dążeń polityczno-państwowych, przechylają się zaś na stronę polską, lub rosyjską w zależności głównie od wyznania prawosławnego, przeważającego w bardziej na wschód wysuniętych miejscowościach — katolickiego. W ciągu r. b. większą część tych obszarów po Berezynę i Dźwinę zajęły wojska polskie. Pod względem administracyjnym należą one do Zarządu Ziem Wschodnich, który podlega wyłącznie naczelnikowi. Najbardziej na wschód wysunięte Kresy Wschodnie, obecnej Rzeczypospolitej pozostają dotąd w ręku bolszewików.

Komitet Narodowy w Paryżu, wychodząc z zasady, że przyłączenie do Polski ziem, które tego nie pragną, stać się może zaczynem walk domowych i czynnikiem słabości młodego państwa i uwzględniając czynniki etnograficzne i strategiczne, wystąpił w tej kwestji z programem następującym: Wcielić do Polski te części ziem Wschodnich, w których przeważa ludność polska i polska cywilizacja (co odpowiada mniej więcej obszarowi dziś przez wojska nasze zajętemu); z Litwy zaś etnograficznej utworzyć samodzielną jednostkę państwową, związaną jednak z Polską konwencjami, które zapewniłyby drobnemu krajowi wolny rozwój narodowy i nie dopuściłyby do tego, by kraj ten stał się pomostem, łączącym we wrogich dla nas zamiarach Niemcy i Rosję.

Sprawą ziem wschodnich przez nasze wojska zajętych zajmował się kilkakrotnie Sejm, trzymając się przytem linji politycznej Komitetu Narodowego i wysuwając na plan pierwszą zasadę, że ludność tych ziem sama o swej przynależności państwowej zadecydować winna. Żywioły lewicowe jednak przeciwstawiły tej koncepcji pomysł odtworzenia Wielkiego Księstwa Litewskiego w jego dawnych granicach, związanego z Polską Unją, czy też federacją. Z ludności miejscowej tylko żydzi za tem pomysłem się oświadczają, w nadziei, że w państwie różnolitem narodowo łatwo rej będą wodzili. Inne narodowości w swej większości stanowczo są temu pomysłowi przeciwne i domagają się ciągle przyłączenia bezpośredniego do Polski.

Wobec realnych wymagań życia i wobec niepowodzeń jakie stale spotykają misje polskie, wysyłane do Kowna, dla skłonienia polityków litewskich do myśli odnowienia Wielkiego Księstwa, Zarząd Cywilny ziem wschodnich nie sprzeciwia się już plebiscytowi, choć on ma się dokonać w ciągu paru miesięcy, w formie wyboru (na podstawie ordynacji takiej samej, jak do Sejmu Warszawskiego) przedstawicieli, którzy orzeką o przynależności państwowej ziem przez nich reprezentowanych. Komitet generalny oświadczył przytem w komisji sejmowej, że ma zupełną pewność, iż ogromna większość ludności oświadczy się za Polską.

Załatwienie sprawy ziem Wschodnich, przez wojska polskie zajętych, jest rzeczą pilną. Dopiero potem bowiem możliwe będzie należyte postawienie innych zadań naszych na Wschodzie, jak stosunek do Litwy etnograficznej i nie wyzwolonych jeszcze Kresów.

Dopiero też wówczas obradom międzynarodowym nad naszemi granicami wschodniemi przeciwstawić będziemy mogli, jako dokonane fakty: zdecydowaną wolę, tak państwa Polskiego, jak i ludności miejscowej. Wszystkie też wysuwane dziś nowe odmiany pomysłu federacyjnego traktować należy, jako szkodliwe mącenie kadzi narodowej.

Józef Hłasko.

Połącz nie się wszystkich kas Poż.-Oszcz. w Częstochowie.

Z zebrania reprezentantów. — Kasy Pożyczk.-Oszczędnościowe w Częstochowie łą-czą się.

W niedzielę w lokalu własnym Kasy Pożyczk.-Oszczędn. w Częstochowie odbyło się zebranie nadzwyczajne reprezentantów członków tej instytucji. Przewodniczył obradom p. Paługa.

Po załatwieniu zwykłych formalności, rozpoczęła się dyskusja na temat pobierania procentów. Uchwalono od roku 1917 pobierać procenty jedynie w markach. Następnie zebrani wysłuchali wywodów dr. J. Marczewskiego, prezesa zarządu kasy, który mówił o potrzebie połączenia się instytucji drobnego kredytu.

Dr. J. Marczewski mówił, że liczne instytucje te nie stanowią pojedyńczo istniejąc dostatecznej siły do spełniania ich zadań społecznych.

Prezes zarządu, mówiąc że istnienie w Częstochowie, a zresztą niemal wszędzie, licznych tego rodzaju drobnych instytucji

Swierzbę leczy radykalnie **„SKABIODERMA"**
Warsz. Tow. Akc. **MOTOR**.
Żądać w aptekach i składach aptecznych.

jest objawem wielce niezdrowym, oraz, że nadszedł już czas, kiedy muszą one się łączyć w imię hasła: „W łączności siła".

Połączenie takie kas Pożyczkowo Oszczędnościowych w Częstochowie przyniesie tylko zyski ich członkom i krajowi całemu.

Mówiąc o interesach kasy Pożyczk.-szczędnościowej dr. J. Marczewski wspomniał że strat w portfelu ma Kasa jedynie 20 do 30 tysięcy, podczas gdy na miljonowe obroty można się było spodziewać znacznie więcej minusów.

Przemawiające za ideą połączenia się kas Pożyczk.-Oszczęd. w Częstochowie wywody dr. J. Marczewskiego poparł przemówieniem swem delegat Zw. Rew. Spółek kredytowych z Warszawy p. Aleksander Lesiak. Gość z Warszawy, rutynowany specjalista inspektor Zw. Rew. Spółek kred. gorąco nawoływał do połączenia się kas. Pożyczk. Oszczędn. „Częstochówka" i kasy przy Stow. Rzem.-Przem. P. Lesisz dowodził, że musimy dążyć do zespolenia instytucji drobnego kredytu i wzorować się na Poznańskiem, gdzie są nieliczne, ale rozporządzające dużym kapitałem Banki ludowe, które jako instytucje finansowe, załatwiające wszelkie operacje bankowe cieszą się taką dobrą opinją, że były nawet wzorem dla Japonji. P. Lesisz mówił również o licznych towarzystwach kredytowych, w których chrześcijanie składają swe kapitały, a korzystają z nich drogą pożyczek jednostki obce.

Delegat z Warszawy konferował już z przedstawicielami „Częstochówki" i Kasy rzemieślników, którzy projekt połączenia się tych instytucji przyjęli przychylnie.

W myśl przemówień dr. J. Marczewskiego i p. Lesisza zebranie ogólne reprezentantów zasadniczo akceptowało myśl połączenia się instytucji kredytowych chrześcijańskich na terenie częstochowskim. Za podstawę przyjęto połączenie się Tow. tych po opracowaniu nowej wspólnej ustawy.

Projekt powyższy zasługuje na poparcie a uchwała zebrania reprezentantów na uznanie.

W dalszym ciągu uchwalono: dodatkowo na rozpatrzenie portfelu m. 2300, na wyjazd delegatów do Poznania mk. 1500, a dano również dyrektywę zarządowi do przekroczenia budżetu wynagrodzenia pracowników biur o 33 proc.

Slązacy, Cieszyniacy, Orawianie i Szpiszacy w Częstochowie.

T-wo Obrony Zachodnich Kresów Polski w Krakowie zawiadomiło nas wczoraj w ostatniej chwili że we czwartek 11 b. m. wyrusza z Krakowa wycieczka ślązaków, cieszyniaków, spiszan i orawian do Częstochowy i Warszawy i przyjeżdża do Częstochowy w piątek w nocy, 12 bm. W wycieczce bierze udział 40 uczestników, którzy pochodzą z G. Sląska, Księstwa Cieszyńskiegu, Szpisza i Orawy. T-wo Obrony Zachodnich Kresów Polski w Krakowie zwróciło się do Redakcji „Kurjera Częstochow." z prośbą o zorganizowanie dla uczestników wycieczki przyjęcia w naszem mieście. Wiedząc, że najlepiej uczynią to panie członkinie Komitetu Sląskiego, które już raz tak gościnnie przyjmowały braci ślązaków i tym razem zwróciliśmy się w tej sprawie do pp. Nowakowej, Nowińskiej i Kędzierskiej.

Ze swej strony prosimy również tych wszystkich, którzy podczas ostatniego przyjęcia ślązaków starali się o uprzyjemnienie im pobytu w Częstochowie, by zechcieli dopomódz wymienionym członkiniom Komitetu w zorganizowaniu przyjęcia, lub też porozumieli się w sprawie tej z Redakcją naszego pisma.

Wobec tego, że nasi goście piątkowi reprezentować będą kilka dzielnic plebiscytowych, uważamy, że należy dołożyć wszelkich starań, by pobyt ich w Częstochowie wypadł możliwie najlepiej.

KRONIKA

Z Jasnej Góry.
W poniedziałek w kaplicy M. B. Częstochowskiej odbyła się uroczystość złożenia ślubów zakonnych i obłóczyn.

O uroczystości tej pisaliśmy obszernie w nr. niedzielnym „Kurjera".

O województwo w Częstochowie.

W dniu wczorajszym w Magistracie m. Częstochowy odbywały się narady zaproszonych przedstawicieli miast i miasteczek w sprawie województwa w Częstochowie, a nie w Kielcach, jak to uchwalił Sejm.

Postanowiono przedsięwziąć odpowiednią akcję.

Dzisiejszy znaczek.
Dowiadujemy się, że dziś w środę 10 b. m. za zezwoleniem Starostwa w Częstochowie odbędzie się na ulicach naszego miasta sprzedaż znaczka. Dochód ze sprzedaży dnia znaczka organizowanego przez komitet żydowski, przeznaczony jest na niesienie pomocy ofiarom pogromów na Ukrainie.

Wielki wieczór.
We czwartek zatem usłyszymy w sali Straży Ogniowej mistrza tenorów Ignacego Dygasa, który odśpiewa szereg pieśni nieznanych Częstochowie, a między innemi i opery „Manru" I. Paderewskiego. Belina-Leszczyńska i E. Gasiński odegrają dwie jednoaktowe farsy, któremi niedawno zachwycała się Warszawa. Słynne mowy polityczne, mające jak twierdzą wtajemniczeni decydujący wpływ na zmianę gabinetu w styczniu r. b. wypowie E. Gasiński. Program tego wieczoru zapowiada się imponująco.

Niemądre żarty.
W niedzielę w godzinach przedpołudniowych wezwano Straż do pożaru w domu nr. 34 w Alei II. Jak się okazało był to niemądry żart, bowiem w domu tym o pożarze nic nie wiedziano.

Ostrzega się na przyszłość osoby alarmujące niepotrzebnie Straż, że poniosą za to surową karę.

Zbiórka na ciepłą odzież dla żołnierza na froncie.

Zarząd Częstochowskiego Koła Białego Krzyża wspólnie z zarządem „Koła Polek i „Zrzeszenia Kobiet" w czasie od 9-go do 16 go bm. urządza zbiórkę na ciepłą odzież dla żołnierza walczącego na froncie.

Nie wątpimy, iż społeczeństwo nasze odczuwa gorąco naglącą potrzebę zabezpieczenia żołnierza od mrozu i chętnie pośpieszy ze składaniem na ten cel ofiar w naturze lub w pieniądzach. Dla ułatwienia zbiórki i zaoszczędzenia czasu uprasza się o naszykowanie paczek z ciepłą bielizną lub odzieżą, po które będą się zgłaszać upoważnione osoby z odpowiednimi legitymacjami i kwitarjuszami.

Zmiana lokalu.
Komitet Zjednoczenia G. Sląska z Rzeczypospolitą Polską komunikuje, że Biura jego (dotychczas, Warszawa Chmielna 5), mieścić się będą od wtorku, dnia 9 bm przy ulicy Krakowskie-Przedmieście nr 60, I piętro. Biura urzędować będą jak dotąd od 9 do 2.

Echa zjazdu Zw. miast.
W Warszawie odbywał się w czasie dni ubiegłych Zjazd Związku miast. Do prezydjum Zjazdu zaproszono dr. St. Nowaka z Częstochowy.

Lista zmarłych jeńców.
Min. spraw. wojskowych nadesłało do Redakcji „Kurjera" spis jeńców polskich zmarłych w szpitalu dla zak źnych w Kamieńcu Podolskim oraz w Uszycy Dolnej. Listę tę mogą osoby zainteresowane przejrzeć w Redakcji naszego pisma.

Z „Ogniska Robotniczego."

W poniedziałek o godz. 1-ej po poł. odbyło się zebranie członków „Ogniska Rob." przy udziale przeszło pół tysiąca osób i zarządu „Ogniska".

Po zagajeniu przez prezesa Staniosa zaproszono na przewodniczącego p. Kazimierza Sobieraja na asystentów Ludwika Próbę i Antoniego Dębickiego, sekretarzował p. Spiechowicz. Po odśpiewaniu dawnym zwyczajem zwrotki pieśni „My chcemy Boga", p. Stanios mówił o historji ruchu robotniczego jak to po założenit w roku 1905 Stow. Robotników Chrześcjanskich w Warszawie przez ks. Godlewskiego. W Częstochowie założono filję tegoż Stowarzyszenia przy czem niestrudzenie pracował ks, W. Jakowski. Rząd rosyjski, pozwolił na organizację robotniczą chrześcijańską, widząc jednak jak robotnicy chetnie i licznie się łączą w stowarzyszeniu zaczął utrudniać jej rozszerzanie się. Były obawy, że może nawet zupełnie takowe zamnąć i by się przeciwko temu zabezpieczyć, ułożono ustawę pod nazwą „Ognisko Robotnicze" i tem zatwierdzono na rok przed wojną i pod tą nazwą dalej robotę prowadzimy, mając zawsze na myśli, związki zawodowe, skoro tylko okoliczności na to pozwolą.

Podobnie robiły to i inne organizacje i gdy na zegarze dziejowym wybiła dla nas godzina wolnośc, rzucono się gorączkowo do tworzenia Związków zawodowych i dziś mamy trzy kierunki tychże związków i chociaż niby one nazywaja się bezpartyjne, bezpolityczne to jednak jest pewnikiem że na czele wszystkich związków stoją ludzie partyjni i podług swych programów też związki prowadzą i ludzi w nich na swoją modę urabiają.

Socjaliści chcą zreformować ustrój społeczny na zasadach komunistycznych bez religji. N. Z. R. chce ustreju społecznego na zasadach narodowych, o religji nic nie mówi i nie chce nazywać swych zrzeszeń chrześcijańskiemi. Demokracja Chrześcijańska pragnie rozwiązania zagadnień tak sprawy robotniczej jak i innych na zasadach chrześcijańskiej sprawiedliwości

Na nieszczęście przyszła wojna przemysł stanął nasi bracia robotnicy poszli jedni za granice inni na wieś czy gdzie indziej szukać sposobu do życia. Zarząd „Ogniska" jednak wytrwał na stanowisku i dziś za cały czas może zdać sprawozdanie swej zabiegliwości o dobro ogółu i wszyscy członkowie „Ogniska" dziś powinni stanąć w szeregach związków zawodowych chrześcijańskich.

Po przemówieniu p. Staniosa ks. patron Niedźwiedzki odczytał sprawozdanie za rok 1918, udzielając objaśnień przy niektórych pozycjach.

P. Sułczyński w imieniu robotników zaznaczył, że sprawozdanie to jest bardzo dobre za co należy złożyć podziękowanie zarządowi i takowe zatwierdzić, poczem zebranie wyraziło swą zgodę hucznemi oklaskami.

P. Kasprowski mówił o konieczności należenia do Związków Zawodowych Chrześcijańskich. P. Klantow w swem przemówieniu wykazał, że socjaliści nie są obrońcami robotników, gdyż nie nawołują do pracy spokojnej i owocnej, a ciągle tylko do rewolucji, co nas może pogrążyć w otchłań nędzy na długie lata. Na zakończenie odśpiewano „Nie rzucim ziemi.

Antoni Spiechowicz.

OFIARY
(złożone w Redakcji „Kurjera".)

Józef Nowiński na gwiazdkę dla żołnierza polskiego mk 100 i w myśl odezwy prof. Kozickiego na odczycie red. Ligonia, dla obrony Sląska mk. 75 — razem mk. 175.

Na żołnierzy Dow. wojsk samochodowych okr. częstoch.
Gerszon Bram i Michał Szyller marek 100.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

W imię bezstronności proszę o łaskawe umieszczenie na łamach swego poczytnego pisma sprostowania niniejszego w sprawie listu p. Marji Stolarskiej umieszczonego w N-rze 281 „Kurjera Częstochowskiego".

Otóż przedewszystkiem oświadczam że w sprawie samej nie myślę dawać wyczerpującego tłomaczenia, sądzę bowiem, że opinja publiczna nie może być poczytywana za instancję kompetentną, czy dany okres czasu jest wystarczający dla podarcia zelówek przez dziecko i czy 30 mk. za zelówki jest drogo czy tanio. Od tego istnieje Urząd Walki z Lichwą i spekulacją, od tego istnieją sądy, które dla każdego poszukującego sprawiedliwości są w Polsce dostępne. Natomiast chciałem dać odpowiedź na czynione mi zarzuty, że z klijentelą swą obchodzić się nie umiem. Co do tego zarzutu, to mogę tylko powiedzieć, że interes swój prowadzę od 10 lat i tak sumienną robotą, jak i dobrym traktowaniem swojej klijenteli zyskałem sobie ogólne uznanie na dowód czego wskazać mogę na ten znamienny fakt, że prócz autorki listu nikt jeszcze mi braku grzeczności nie zarzucał. Jeśli poprosiłem p. Stolarską, by mój sklep opuściła, to skłoniła mnie do tego swoim aroganckim wprost zachowaniem się.

Na zakończenie zaznaczam, że za oszczerstwo w druku p. Stolarską pociągam do odpowiedzialności karnej z art. 540 bowiem nie wolno się kierować impulsami, mając tak gorącą krew.

Racz przyjąć Sz. Panie Redaktorze wyrazy szacunku i poważania, z jakim pozostaję

A. Brycht.

Częstochowa dnia 9/12 b. r.

Podziękowanie.

Wszystkim przyjaciołom i znajomym co raczyli oddać ostatnią posługę drogim nam zwłokom ukochanej Matki i żony ś.p. Stefanji Wichlińskiej, a w szczególności, Obywatelom, b. Peowiakom za czynną i serdeczną pomoc składamy staropolskie "Bóg zapłać", Cześć!

Rodzina.

Pierwszorzędna
Chrześcijańska Pracownia Gorsetów
„JÓZEFY"
nagrodzona medalem, Aleja III nr. 54.
Poleca wielki wybór gotowych gorsetów szelki do prostego trzymania, biustonoszy pasów i t. d. Pranie, przyjmuje się reparacje i przerabianie. Ceny umiarkowane.

Chrześcijańska pracownia kapeluszy
pod firmą
„JULJA"
Kościuszki 23 m. 11
fasonuje i przerabia na najnowsze fasony. Kapelusze damskie i męskie jak również poleca nowe fasony.

FUTRA w różnych gatunkach, oraz przyjmuje zamówienia na żakiety i wszelkie roboty kuśmierskie.
UWAGA!!!
kupuję skórki królicze, zajęcze, owcze, kozie, lisie i inne w stanie surowym.
M. Ajdelman,
Ul. Dojazd 5, I piętro.

Licytacja.

W Lombardzie Sukc. L. Garbińskiego odbędzie się 17 grudnia r. b. licytacja na zastawy nieprolongowane w swoim czasie.

TEATR PARYSKI

ul Panny Marji Nr. 19

Program od wtorku 9 grudnia r. b. i dni następnych.

Muzyka Sekstet Artystyczny pod dyrekcją

p. JERZEGO BURSIKA

„PIEKŁO”

Wspaniały dramat życiowy w 6-ciu aktach z prologiem. Męczeńskie życie zbłąkanych dusz ich cierpienia i zemsta.

Napięcia obrazu dopełnia żywa akcja i wyborna gra artystów.

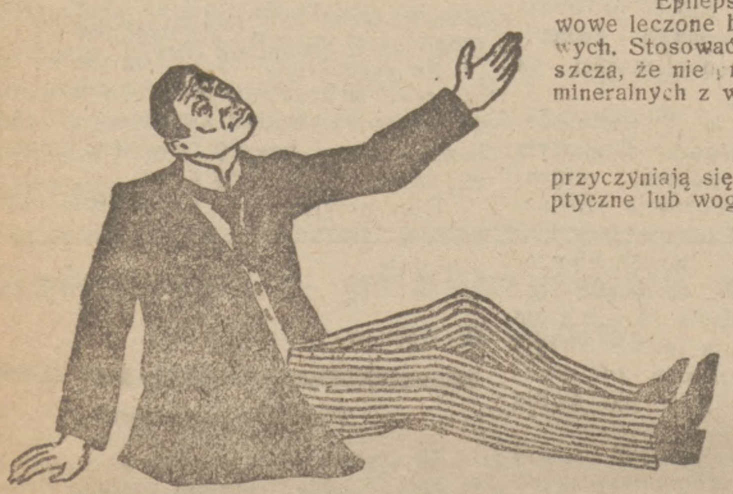
Biuro techniczne „PROMIEN“

II Aleja 30 telefon 24.
Składy i warsztaty mechaniczne Gen. Dąbrowskiego 3b.
Telefon 252.

Wykonuje instalacje oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły oraz przyłączenia do sieci miejskiej, posiada wyłączną sprzedaż: przenośnych stacji elektrycznych (Agregatów) motorów benzynowych fabryki „Simmering“ w Wiedniu oraz maszyn i przyrządów rolniczych fabryki „Odlew“ w Krakowie Posiada stale na składzie wszelkie artykuły elektrotechniczne, pasy, oleje mineralne

Wykonuje reparacje motorów i dynamomaszyn.

EPILEPSIN-SPIESS

Epilepsja jak i pierwsze objawy, jak zawroty głowy, osłabienie i zamroczenie świadomości, jak i wszystkie choroby nerwowe leczone być winny przez wytwarzanie w osłabionym organizmie substancji krwiowytwórczych i odżywianie komórek nerwowych. Stosować w tych wypadkach brom, w czystej jego postaci i w różnych jego odmianach, nie daje pożądanego wyniku, zwłaszcza, że nie przez wszystkie organizmy jest dodatnio znoszony. Pożądany skutek osiąga się dopiero przez połączenie związków mineralnych z wyciągami roślinnemi, które zawarte w proszkach

E P I L E P S I N - S P I E S S

przyczyniają się do zmniejszenia chorobliwej pobudliwości mózgu i do pośredniego usuwania przyczyn: wywołujące napady epileptyczne lub wogóle objawy nerwowe

E P I L E P S I N - S P I E S S

wzmacnia organy krwiotwórcze, a przez to wzmacnia organizm i czyni go odporniejszym. Działa odżywczo na komórki nerwowe, a więc uzdrawia system nerwowy.

Zmniejsza chorobliwą pobudliwość muzgu, a przez to podnosi na duchu chorego.

Usuwa przyczyny, mogące wywoływać napady i dzięki temu prowadzi do stopniowego zaniku cierpienia.

Epilepsin-spiess używany być może przez osoby dorosłe i dzieci według przepisu dołączonego do proszków. Nie jest przykry w użyciu, nie wymaga zmiany trybu życia i nie wywołuje zaburzeń w organizmie.

Żądać wszędzie w pudełkach po 15—60 proszków.

Artykuły budowlane, techniczne i ubezpieczenia

Dom Handlowy

Zdzisław Rylski

Częstochowa — Aleja II 20. Telefony: biura 186, składów 187

Swierzbę usuwa w ciągu 3 dni mydlana —— „Maść P-ra Hebdy“ ——

uznana przez powagi lekarskie.

Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą.

Żądać w aptekach i skład. aptecznych tylko „Maść P-ra Hebdy“ z świerzbowcem na etykiecie. Słoiki na 1—3—12 osob. Tow. E HEBDA i S-ka Warszawa Elektoralna 18 tel 1—37 Dla koni od świerzby i parcha „Ekwol Hebda“

Skład na Częstochowę M. NEUFELD

Skład Apteczny

Zakłady Elektrotechniczne

SZTABIŃSKI i SYN

Częstochowa ul. Panny Marji n. 42. tel. 60

Nowo-Radomsk ul. Żelazna 5. dom własny

Przyjmuje wszelkie urządzenia w zakres elektrotechniki wchodzące.

Składy zaopatrzone w materjały.

Nowoczesne urządzenie cegielni

w najbliższej okolicy Poznania do sprzedania tani wyrób, gdyż najracjonalniejsze urządzenie. Zadatek mk. 700.000 Tylko prędko decydujący się kupujący z kapitałem otrzymują informacje **pod O. M. 2007 u R. Mosse, Poznań.**

LEKARZ DENTYSTA

ARTUR BRONIATOWSKI

w Częstochowie.

ul. Panny Marji Nr. 8 (t. j. I Aleja) Godziny przyjęć codziennie od 9. 1 i 3 do 7 wiecz.

Doktór

PAWEŁ BRONIATOWSKI

w Częstochowie

ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru Paryskiego

Choroby skórne dróg moczowych i weneryczne.

Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł
Panie od 12—1 po poł.

Doktór medycyny

Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. Lessera
Choroby skórne i weneryczne

Przyjmuje od 9—11 i od 3—7 godz. wiecz.
w niedzielę i święta od 9—12 godz.

ul. Gen. Dąbrowskiego (Szkolna) 6 I piętro

D o k t o r

Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

godziny przyjęć 8—11 r. i od 3—7

Kilińskiego № 5

NA GWIAZDKĘ — NA GWIAZDKĘ

Na gwiazdkę TANIO

Madepolamy	od mk. 9.—
Wsypy	„ 9.—
Szewioty na damskie palta	„ 30.—
Boston granat	„ 50.—
Flanele	„ 11.—
Portjery z 3 połówek	„ 95.—
Cajgi	„ 5,50

Chustki. Polecają

Drukier i Chari

Łódź, Piotrowska 39.

—— Druga brama, I piętro. ——

LEKARZ DENTYSTA

MICHAŁ GREINIEC

ul Panny Marji (I Aleja) № 10
Przyjmuje codz. od 9—1 i 3—7 w.
Telefon 250

Bilardy piramidkowy i karambolowy w komplecie okazyjnie do sprzedania. Kościuszki 17 Restauracja.

Kawiarnia do sprzedania Krakowska 31.

Do sprzedania palto na futrzę z karakułowym kołnierzem Stawowa 5 u gospodarza.

1 lub 2 pokoje w śródmieściu na pierwszem piętrze lub na parterze wynajmie małżeństwo bezdzietne. Oferty „Kurjer“

Metry stemplowane są do nabycia u I. W. Sztajera w Częstochowie I Aleja nr. 12. w Będzinie Kołłątaja nr 19.

Redaktor i Wydawca: ADAM PACIORKOWSKI.

Odbito w Drukarni „Udziałowej“